

บทเรียนด้านสังคม และอารมณ์ บทที่ 10

เรื่อง ความโศกเศร้าและความสูญเสีย ตอนที่ 1

ผลที่คาดว่าจะได้รับ:	มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างมีคุณภาพ และด้วยกิจวัตรที่เข้าใจจิตใจผู้อื่น
ตัวชี้วัด:	ได้ฝึกฝนการจัดการตัวเอง
สาระการเรียนรู้:	แยกแยะอารมณ์: สามารถบอกและแยกแยะอารมณ์ความรู้สึกของตัวเองได้ทั้งในแง่บวกและแง่ลบ

กลุ่มอายุ:	9-11 ปี
หัวข้อหลัก:	การพัฒนาทางอารมณ์
บทเรียน:	ความโศกเศร้าและความสูญเสีย ตอนที่ 1
เวลาที่ใช้ในการสอน:	50 นาที

วัตถุประสงค์การเรียนรู้:

1. เด็กสามารถอธิบายถึงวัฏจักร หรือวงจรชีวิตต่างๆ ในธรรมชาติได้
2. เด็กสามารถบอกถึงความสูญเสียต่างๆ ในชีวิตที่เคยประสบมาและสิ่งที่เขาได้เรียนรู้จากความสูญเสียนั้น ทั้งแง่บวกและแง่ลบได้

อุปกรณ์การสอนที่ต้องใช้:

1. กระดาน
2. ปากกาไวท์บอร์ด
3. กระดาษเปล่า
4. กระดาษวาดรูป
5. ดินสอ, ดินสอสี หรือสีเทียน

สิ่งที่ผู้สอนต้องเตรียม:

1. อ่านและศึกษาบทเรียนทั้งบทให้จบ
2. อธิษฐานเผื่อเด็กๆ ในชั้นเรียน
3. เตรียมอุปกรณ์การสอนที่ต้องใช้

4. อ่านและศึกษาพระธรรม มาลาคีย์ 6:3 และ มัทธิว 28:19

สิ่งที่ครูต้องระวัง สิ่งที่ได้กล่าวถึงที่สุดอย่างหนึ่งก็คือ การสูญเสียพ่อแม่ เด็กบางคนที่ท่านสอนอยู่อาจสูญเสียพ่อแม่ไปแล้ว ดังนั้น ควรจะสอนหัวข้อนี้ด้วยความระมัดระวัง ขณะที่พูดถึงเรื่องวิญญูจักรของสิ่งต่างๆ ไม่จำเป็นต้องพูดว่าวันหนึ่งพ่อแม่ของเด็กจะต้องเสียชีวิต เพราะสิ่งนี้อาจเป็นเรื่องน่ากลัวสำหรับเด็กอายุเท่านี้ แต่สำหรับเด็กที่พ่อแม่อาจเสียชีวิตไปแล้ว บทเรียนนี้อาจทำให้เด็กหวนคิดถึงพ่อแม่ที่เสียไป ดังนั้นถ้าในระหว่างที่สอน หากท่านเห็นเด็กคนไหนที่รู้สึกไม่สบายใจหรือโศกเศร้าเกินกว่าที่จะเรียนต่อได้ ให้ท่านปลอบเด็กและให้เด็กเลือกเองว่าเขาอยากจะทำเรียนต่อหรือไม่ บทเรียนเกี่ยวกับความโศกเศร้านี้มีสองตอนด้วยกัน ถ้ามีเด็กคนไหนที่ไม่สบายใจที่จะเรียน ท่านอาจคิดกิจกรรมสำรองให้เด็กเหล่านั้นเรียนก็ได้ อย่างไรก็ตาม เราหวังว่าบทเรียนนี้จะช่วยปลอบประโลมใจของเด็กเพื่อให้เขาเข้าใจวิญญูจักรของชีวิต และผ่อนคลายความรู้สึกสูญเสียของพวกเขา

ขั้นตอนการเรียนการสอน:

การนำเข้าสู่บทเรียน:

ครูพูดว่า: เราจะบอกตากันเมื่อไหร่? เมื่อเราต้องจากกันใช่ไหม การลาจากกันอาจทำให้สิ่งต่างๆ เปลี่ยนไป เด็กๆ คิดออกไหมว่า เวลาคนเราจากกัน มีอะไรบางอย่างที่มักจะเปลี่ยนแปลงไป? (ให้เด็กๆ ช่วยกันตอบ)

กิจกรรมการเรียนการสอน:

ครูพูดว่า:

- อะไรเอ่ย ดูเหมือนเดิมแต่ไม่เหมือนเดิม? ให้เด็กๆ ทาย ไขดวงจันทร์ที่อยู่บนท้องฟ้าเหนือศรีษะเราไหม? แต่ถึงดวงจันทร์จะดูเหมือนเดิม แต่ที่จริงมันค่อยๆ เปลี่ยนไปที่ละนิดๆ แต่ละคืน เริ่มจากเป็นดวงจันทร์เต็มดวง แล้วก็ค่อยๆ เล็กลงๆ จนแทบมองไม่เห็น จากนั้นก็กลับมาใหญ่ขึ้นๆ อีก จนกระทั่งกลายเป็นดวงจันทร์เต็มดวงอีกครั้ง มีอะไรอย่างอื่นอีกบ้างที่เด็กๆ คิดว่าเหมือนเดิมแต่ไม่เหมือนเดิม? (สามารถหารูปภาพ หรือรูปวาดให้เด็กๆ ดูด้วยได้ เช่น ฤดูต่างๆ, การเปลี่ยนแปลงของคลื่นในมหาสมุทร, ฯลฯ) ทุกครั้งที่ฤดูเปลี่ยนจากฤดูฝนเป็นฤดูหนาว เราก็ต้องปรับเปลี่ยนไปตามฤดูกาลที่เปลี่ยนไป ไม่มีทางเลือกอื่น แล้วในแต่ละฤดูก็จะมีเทศกาลแต่ละอย่าง (ยกตัวอย่างชื่อเทศกาล) ที่เราจะสนุกสนานกับเทศกาลเหล่านั้น แต่เมื่อเวลาผ่านไป เทศกาลเหล่านั้นก็สิ้นสุดลงด้วย
- ความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้คือสัญลักษณ์ของเวลาที่ผ่านไป สิ่งต่างๆ เปลี่ยนแปลงเมื่อเวลาผ่านไป แต่บางอย่างก็ยังคงอยู่เหมือนเดิม มีอะไรบางอย่างที่ยังคงอยู่เหมือนเดิมไม่ว่าเวลาจะผ่านไปแค่ไหน? (ดวงอาทิตย์, ดวงจันทร์, ดวงดาว, ฤดูกาล, สิ่งที่เคยพบเจอในโลก, ท้องฟ้า, สายรุ้ง ฯลฯ) เมื่อพระเจ้าทรงสร้างโลก พระองค์ก็สร้างไว้บางอย่างคงอยู่เดิมตลอดเวลา และบางสิ่งก็เปลี่ยนไปเมื่อเวลาผ่านไป

ให้เด็ก 3 คนที่อายุ 9, 10, 11 ขวบลุกขึ้นยืน ถามเด็กแต่ละคนว่า

3. พวกเขาอายุเท่าไรเมื่อปีที่แล้ว? แล้วปีนี้อายุเท่าไร? ชี้ให้เด็กเห็นความแตกต่างของพวกเขาแต่ละคนทั้งขนาด รูปร่าง และความแข็งแรง “เห็นไหมว่า แม้แต่ตัวเราเองก็เปลี่ยนไปตามกาลเวลา พวกเขายังคงเป็นคนๆ เดิม แต่อายุเพิ่มขึ้นอีก 1 ปี และบางอย่างในร่างกายก็เปลี่ยนไปจากปีที่แล้ว ปีหน้า พวกเขา ก็จะโตขึ้นอีก 1 ปี แล้วร่างกายก็จะยิ่งเปลี่ยนแปลงมากขึ้นไปกว่านี้อีก ถึงแม้เราจะอยากให้บางอย่างคงอยู่เหมือนเดิมตลอดไป แต่ก็คงไม่ดีสำหรับทุกอย่าง เช่น คงจะไม่ดีแน่ถ้าพวกเขาอายุเพิ่มขึ้นทุกปี แต่ตัวเท่าเดิมตลอดสักวันหนึ่ง พวกเขา ก็จะอายุเท่ากับคุณพ่อคุณแม่ แล้วก็จะมีลูกของตัวเอง คุณพ่อคุณแม่ของพวกเขา ก็จะกลายเป็นคุณปู่คุณย่า/คุณตาคุณยาย แล้วสักวันหนึ่ง พวกเขา เองก็จะกลายเป็นคุณปู่คุณย่า/คุณตาคุณยาย และมีหลานที่อายุเท่าพวกเขาในตอนนี้! นั่นคือวงจรชีวิตตอนนี้เธอเป็นลูก อีกหน่อยเธอก็จะมีลูก จากนั้นลูกของเธอก็จะมีลูกของตัวเอง ตอนแรกเธอเป็นลูก จากนั้นก็เป็นพ่อหรือแม่ จากนั้นก็เป็นปู่ย่า/ตายาย ถึงแม้ว่าสถานภาพจะเปลี่ยนไป แต่ภายในตัวเธอก็ยังเป็นตัวของเธอเองอยู่”
4. เธอรู้สึกอย่างไรเมื่อต้องลาจากกัน? ส่วนใหญ่ก็คงรู้สึกเศร้าใจเพราะเราคิดถึงคนหรืออะไรก็ตามที่จากไป หรือเราอาจจะตื่นเต้นดีใจกับสิ่งที่จะได้เจอในอนาคตก็เป็นได้ เช่น เธออาจรู้สึกไม่เสียใจที่กำลังจะผ่านอายุ 10 ขวบไป เพราะเธออยากจะอายุ 11 ขวบ
- เขียนตารางบนกระดานโดยแบ่งเป็นสองแถว ช่องหนึ่งเขียนหัวข้อว่า “สิ่งที่ฉันเสียใจเมื่อต้องลาจาก” อีกช่องหนึ่งเขียนว่า “สิ่งที่ฉันดีใจเมื่อต้องลาจาก” ให้เด็กๆ ยกตัวอย่าง และเขียนลงไปในแต่ละช่อง (หรืออาจให้เด็กมีส่วนร่วมมากขึ้นด้วยการให้เขาขึ้นมาเขียนคำตอบเองบนกระดาน)

สิ่งที่ฉันเสียใจเมื่อต้องลาจาก	สิ่งที่ฉันดีใจเมื่อต้องลาจาก
(ให้เด็กลองคิดถึงสิ่งที่นอกเหนือจากที่ได้ยกตัวอย่างไปก่อนหน้านี้ เช่น อาจจะเป็นสัตว์เลี้ยงตาย, เพื่อนย้ายไปอยู่ที่อื่น, หรือสูญเสียสมาชิกในครอบครัวไป แต่ว่าควรแน่ใจด้วยว่าเด็กเต็มใจที่จะแบ่งปันเรื่องราวสิ่งที่ตัวเองสูญเสียให้คนอื่นรับรู้)	

5. สิ่งที่ดีใจเมื่อต้องลาจาก อาจจะเป็นวันเกิดที่มีทุกปี แต่จะเป็นอย่างไรถ้าเกิด “สิ่งที่ฉันเสียใจเมื่อต้องลาจาก”? เด็กๆ จะทำอย่างไร? (ให้เด็กๆ ช่วยกันตอบ) เราสามารถทำอะไรได้บ้างเมื่อเรารู้สึกเสียใจที่จะต้องลาจากอะไรหรือใครสักคน? (คุยกับคนในครอบครัวหรือเพื่อน, คิดถึงสิ่งดีๆ ที่ตอนนี้มี หรือที่หวังว่าจะเจอในอนาคต, ฯลฯ) บางครั้ง อาจเป็นสิ่งที่ดีที่จะสร้างที่ระลึกไว้เมื่อเราต้องลาจากอะไรหรือใครสักคน เช่น ถ้าเราต้องจากเพื่อนที่กำลังจะย้ายไปอยู่ที่อื่น เราสามารถเขียนกลอนหรือการ์ดบอกเขาว่าเรารู้สึกอย่างไรกับเขา หรือวาดรูปให้เขา เป็นต้น ลองให้เด็กๆ คิดถึงสิ่งที่เขาดีใจและเสียใจเมื่อต้องลาจากมาอย่างละเอียดการณ แจกกระดาษกับดินสอให้เด็กคนละชุด อาจเขียนเล่าเรื่องราว, เขียนเป็นกลอน, หรือวาดรูปก็ได้ เพื่อเป็นที่ระลึกแก่การ

ลาจากนั้น ถ้าเด็กจะวาดรูปก็แจกกระดาษวาดรูปกับดินสอสีให้เขา เมื่อเด็กทำเสร็จแล้ว ให้เวลาเด็กที่จะขึ้นมาแบ่งปันสิ่งที่เขาวาด หรือพูดกลอน หรือเล่าเรื่องราวที่เขาเขียนให้เพื่อนในห้องฟัง

การจบบทเรียน:

เด็ก ๆ รู้สึกอย่างไรเมื่อรู้ว่าบางอย่างไม่มีวันเปลี่ยนไปตามกาลเวลา แต่บางอย่างก็เปลี่ยนไปเสมอ? แต่พระเจ้าทรงบอกไว้ว่า พระเจ้า ซึ่งเป็นพระบิดาของเราบนสวรรค์ไม่เคยเปลี่ยนแปลง (มาลาคีย์ 3:6) ถึงแม้ว่ามีความหลายอย่างในชีวิตของเราอาจจะเปลี่ยน แต่พระองค์รักเราเสมอ สำหรับพระเจ้าแล้ว ไม่สำคัญว่าเราจะทำไม่ดี หรือดีมาอย่างไร บางคนคิดว่าถ้าเขาทำสิ่งไม่ดี พระเจ้าจะหยุดรักเขา แต่ที่จริงแล้วไม่ใช่ พระองค์รักเราเสมอ พระองค์ต้องการให้เราเชื่อในพระองค์ และอธิษฐานบอกกับพระองค์ว่าเราทำอะไรมาเพื่อพระองค์จะช่วยเราได้ เมื่อพระเยซูกำลังจะเสด็จขึ้นสู่สวรรค์ พระองค์ลาเหล่าสาวกของพระองค์ และให้คำสัญญาไว้ด้วยว่า “เราจะอยู่กับเจ้าเสมอไป จนกว่าจะสิ้นยุค” (มัทธิว 28:19) ไม่ว่ามีอะไรเปลี่ยนไปในชีวิตของเรา แต่พระเจ้าจะทรงสถิตอยู่กับเราเสมอ

การประเมินผลของครู:

(กิจกรรมใดใช้ได้ผลดี? กิจกรรมใดใช้ไม่ค่อยได้ผล? ฉันจะเตรียมบทเรียนในบทต่อไปอย่างไร?)

การประเมินผลผู้เรียน:
